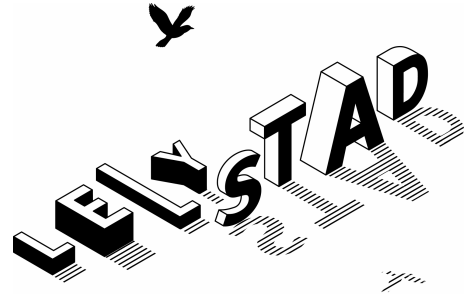

Voorstel aan de raad

afdeling: SL-WO
steller: L. Broekhuis
doorkiesnummer: 8285
e-mailadres: L.Broekhuis@gemeenteLelystad
begrotingsparagraaf: Rekeningresultaat 2005

2006

Nr. B06.00616-1

Punt 15 van de agenda voor de vergadering van d.d. 20 april 2006.

Onderwerp:

beschikbaar stellen van een krediet voor uitvoering van het project "De Trekvogel".

Voorgesteld besluit.

- 1. In te stemmen met het plan van aanpak inzake het project "De Trekvogel", gericht op terugkeer naar land van herkomst van uitgeprocedeerde voormalige Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers.**
- 2. Het voor uitvoering van dit plan benodigde budget van € 133.500,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het rekeningresultaat 2005.**

Inleiding

Begin 2005 heeft de Minister van Vreemdelingenzaken en Integratie besloten dat voorzieningen (leefgeld en huisvesting) voor Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (AMA's) van 18 jaar en ouder, die zijn uitgeprocedeed, worden beëindigd. Het nog aanhangig zijn van een reguliere procedure geeft geen recht op opvang en leefgeld.

Voor AMA's die onder de oude Vreemdelingenwet (voor 1 april 2001) een asielaanvraag hebben ingediend geldt dat na een aantal gesprekken met het COA en/of de IND de voorzieningen worden beëindigd.

Bij AMA's die na 2001 een asielaanvraag indienden en nu ouder zijn dan 18 jaar, worden de voorzieningen binnen maximaal acht weken stopgezet.

Bij AMA's die na augustus 2005 de leeftijd van 18 jaar bereiken eindigt het toekennen van leefgeld per direct. Dit betekent dat zij geen middelen van bestaan meer hebben.

Wij zijn van mening dat hier sprake is van een zeer ongewenste situatie.

In Lelystad verblijven 48 ex-AMA's waarvan de voorzieningen zijn gestopt of binnen een afzienbare periode zullen worden beëindigd. Dit leidt ook in Lelystad tot de boven geschetste problematiek.

Maatschappelijk effect

Doel van dit besluit is om AMA's van 18 jaar en ouder, die zich volgens de asielwetgeving illegaal in Nederland ophouden, te dwingen terug te keren naar het land van herkomst.

Stopzetting van voorzieningen leidt in de meeste gevallen niet tot vertrek van de jongeren. De activiteiten van de rijksoverheid om jongeren te begeleiden bij terugkeer hebben een zeer beperkt resultaat: 2% van de jongeren is daadwerkelijk teruggekeerd naar het land van herkomst, 98% van de jongeren is met onbekende bestemming vertrokken en verblijven veelal illegaal in Nederland. Een groot deel van deze groep vervalt in diverse vormen van criminaliteit of valt in handen van mensensmokkelaars.

Argumenten

- 1.1. Als gevolg van een goede begeleiding van de ex-AMA's zal het toekomstperspectief voor deze jongeren aanzienlijk verbeteren. Hierdoor wordt de kansen op illegaal verblijf in Nederland, met de risico's van onder meer crimineel gedrag door deze groep, sterk verminderd.
- 1.2. De Stichting voor Vluchtelingen en Nieuwkomers Lelystad heeft een plan ingediend met als doel een goede begeleiding naar het land van herkomst te bewerkstelligen. Dergelijke projecten worden reeds in enkele andere gemeenten, waaronder Utrecht, met succes uitgevoerd. Uit cijfers van de gemeente Utrecht blijkt dat slechts 6% van de deelnemers aan het terugkeerproject met onbekende bestemming is vertrokken. De overige deelnemers verkrijgen alsnog toestemming zich in Nederland te vestigen, kunnen een nieuw asiolverzoek indienen of gaan terug naar het land van herkomst (25%).
- 2.1. De kosten van uitvoering van het project "De Trekvogel" over 2006 zijn € 133.500,00. Dit bedrag kan ten laste worden gebracht van het resultaat van de gemeenterekening 2005. Met de Stichting Vluchtelingenwerk en Nieuwkomers is afgesproken dat de werkelijke kosten in rekening worden gebracht. Verder wordt getracht, door samenwerking met andere organisaties, de kosten van huisvesting zo beperkt mogelijk te houden

Kanttekeningen

Het projectplan van VVNL Lelystad treft u aan als bijlage bij dit voorstel.

Hierbij wordt opgemerkt dat AMA's die gemotiveerd zijn terug te keren naar het land van herkomst, in aanmerking komen tot deelname aan de activiteiten in het kader van het project. De toetsing op motivatie wordt uitgevoerd door de International Organisation for Migration (I.O.M.). Deze organisatie houdt zich in brede zin bezig met hulpverlening aan migranten over de gehele wereld. Tot de belangrijkste activiteiten van IOM Nederland behoort de uitvoering van terugkeer- en hervestigingsprogramma's.

De Immigratie- en Naturalisatie Dienst is eind maart 2006 in gestart met uitvoering van het besluit van de minister van V&I. In verband hiermee is een spoedige start van het terugkeerproject in Lelystad noodzakelijk.

Verder is ter informatie bijgevoegd het verslag over 2005 van het ex-AMA project in de gemeente Utrecht.

Lelystad, 12 april 2006

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

D.J. Willems.

M. Horselenberg.

Raadsbesluit

2006

B06.00616-3

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 12 april 2006;

B E S L U I T:

ten behoeve van uitvoering van het project "De Trekvogel" door de Stichting Vluchtelingen en Nieuwkomers te Lelystad een krediet van € 133.500,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het rekeningresultaat 2005.

Lelystad, 20 april 2006.

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

de voorzitter,

B06.00616

12 APR. 2006

Gemeente Lelystad Voorgesteld besluit

Onderwerp: Raadsvoorstel uitvoering project "De Trekvogel"				A	B
Aan	☐ Directie i.o.	Bijlagen	☐ Brief		
	☒ College		☐ Financiële paragraaf		
	☐ Burgemeester		☒ Gemeenteraad		
			☐ Anders, namelijk		
Gegevens voorstel	Datum:	12 april 2006	Sector / afdeling:	sl-wo	
	Registratienummer:		Doorkiesnummer:	0320-278285	
	Intern kenmerk:	VBSL-WO0617678-lbr	Ingekomen brief d.d.:	11 april 2006	
	Steller:	L. Broekhuis	Afkomstig van:	Stichting voor Vluchtelingenwerk en Nieuwkomers	

Behandeling	☒ Openbaar	☐ Kabinet	☐ Vertrouwelijk
-------------	--	----------------------------------	--

Parafen					
Afdelingshoofd	Sectorcontroller	Directeur	Medeparaaf directeur / hoofd	Medeparaaf directeur / hoofd	Gemeentesecretaris
<i>12-04 2006</i>	<i>[Handwritten Signature]</i>	<i>[Handwritten Signature]</i>	<i>[Handwritten Signature]</i>		<i>[Handwritten Signature]</i>

Besproken in directieoverleg	☒ nee	☐ ja, zie bijgevoegd advies d.d.
------------------------------	---	---

Afdoening via parafering (A-procedure) Datum besluit: **12 APR. 2006**

Conform voorgesteld besluit							
AKKOORD	B	I	II	III	IV	V	VI
BESPREKEN	B	I	II	III	IV	V	VI

Afdoening in collegevergadering (B-procedure)

Datum besluit:	Agendanummer:
----------------	---------------

Voorgesteld besluit

Het voorstel inzake beschikbaarstelling van een krediet voor opvang AMA's wordt aan de raad voorgelegd voor de raadsvergadering van 20 april 2006.

De kosten ad € 133.500,- worden ten laste gebracht van het rekeningresultaat 2005.

Datum besluit	Agendanummer	Begrotingsparagraaf Fout! De documentvariabele ontbreekt.
---------------	--------------	--

Voorgesteld besluit

Bijgaand voorstel wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 20 april 2006 (het verzoek van het college hiertoe is op 11 april j.l. door het Agenda overleg gehonoreerd).

De kosten van € 133.500,00 worden ten laste gebracht van het Rekeningresultaat 2005.

Inleiding

Bijgaand treft u aan een raadsvoorstel inzake beschikbaar stelling van een krediet voor uitvoering van het project "De Trekvogel" door de Stichting Vluchtelingenwerk en Nieuwkomers te Lelystad.

Doel van dit project is een goede begeleiding te bieden, gericht op terugkeer naar het land van herkomst, aan Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers, waarvan voorzieningen als opvang en leefgeld door de rijksoverheid zijn beëindigd.

Het project komt inhoudelijk overeen met vergelijkbare, succesvolle, projecten in andere gemeenten, waaronder Utrecht.

Voor een nadere toelichting wordt korthedshalve verwezen naar de bijlagen.

Maatschappelijk effect**Argumenten****Kanttekeningen**

De gebruikelijke procedure met betrekking tot besluitvorming over bestemming van het rekeningresultaat is dat een afweging van prioriteiten plaatsvindt.

In verband met het spoedeisende karakter (de noodzaak op zeer korte termijn met het project te starten) is het nodig in dit geval een uitzondering te maken op deze procedure.

Communicatie

Lelystad, 10 april 2006

Het college van burgemeester en wethouders
van de Gemeente Lelystad
Postbus
8200 AB Lelystad

GEMEENTE LELYSTAD		
ing. 11 APR. 2006		SL
no.		WO
b & w - A	kopie aan:	
b & w - B		
raad		
cie		
AFDOENING voor:		

Betreft: Subsidieaanvraag project "De trekvogel" (uitgeprocdeerde (ex-)Ama's) 2006

Geacht college,

Bij deze verzoekt de Stichting Voor Vluchtelingen en Nieuwkomers U om uitvoering van bijgesloten project voor uitgeprocdeerde (ex-)Ama's financieel mogelijk te maken. Het project is in nauw overleg met wethouder A. Kok en beleidsambtenaar L. Broekhuis tot stand gekomen. Het te subsidiëren bedrag van € 133.500 voorziet in begeleiding bij terugkeer naar het land van herkomst en voorzieningen voor 30 deelnemers gedurende 9 maanden.

Dit alles onder het voorbehoud dat uitvoering van maatschappelijke begeleiding aan jonge alleenstaande vluchtelingen (Ama+), hetgeen naar onze stellige overtuiging voorwaarde is om het project kans van slagen te geven, ook voor het lopende jaar gesubsidieerd zal blijven.

Hoogachtend,

B. T. Kingma,
Directeur VVNL

Bijlage: Projectomschrijving en begroting.

VVN

Stichting voor vluchtelingen en nieuwkomers te Lelystad
Stadhuisplein 69
postbus 2328
8203 AH Lelystad
T0320 23 23 68
F0320 28 23 68
vvnlelystad@xs4all.nl

Postbank 59066
KvK 41246394

Inleiding

Begin van het jaar 2005 besluit minister van Vreemdelingenzaken en Integratie mevrouw Verdonk, dat voorzieningen van AMA's¹ van 18 jaar en ouder die m.b.t. hun asielprocedure zijn uitgeprocedeerd, zullen worden beeindigd. Het nog aanhangig zijn van een reguliere procedure geeft geen recht op opvang en leefgeld. Voor de ama's die onder de oude wet asiel aanvroegen, vóór 1 april 2001, geldt dat na een aantal gesprekken met het COA en/of IND (totale voorbereidingstijd is +/- 3 maanden) hun voorzieningen zullen worden ingetrokken. Bij AMA's die na deze datum asiel aanvroegen en ouder zijn dan 18 jaar, wordt binnen vier tot acht weken het leefgeld stopgezet. Bij AMA's die na augustus 2005 ouder dan 18 worden eindigt het leefgeld per direkt, van rechtswege. Dit betekent dat zij dan geen bestaansmiddelen meer hebben.

Het doel van deze actie is om jongeren van 18 jaar en ouder, die zich volgens de asielwetgeving illegaal in Nederland ophouden, te dwingen terug te keren naar het land van herkomst.

Als zij ook werkelijk willen terugkeren kunnen zij, mits zij over de juiste documenten beschikken (wat niet vaak het geval is), gebruik maken van de faciliteiten van het IOM². Zij moeten in sommige gevallen een verklaring ondertekenen dat zij vrijwillig terugkeren, dan wordt hun reis geboekt en geregeld door het IOM en betaald door de overheid. In enkele gevallen zijn er vanuit de overheid, in samenwerking met IOM, speciale terugkeerprojecten, waarbij de jongeren niet met geheel lege handen naar hun land en familie behoeven terug te keren.

De regelgeving leidt echter tot een aantal ongewenste effecten, die veiligheid en gezondheid van jongeren en samenleving bedreigen. Gemeenten worden hiermee geconfronteerd. De stopzetting voorzieningen leidt namelijk niet zondermeer tot vertrek van de jongeren. Zij blijven in Nederland (Lelystad), duiken onder in illegaliteit, teren op de hulp van landgenoten en vrienden (die het vaak ook niet ruim hebben), laten zich gebruiken door werkgevers, criminelen of uitbuiters die over hun rug geld aan hen verdienen of creperen op straat en leven uit vuilnisbakken of van kleine diefstallen.

Wat zijn de oorzaken dat de regeling niet tot voldoende resultaat leidt en deze jongeren gedwongen zijn te 'kiezen' voor illegaal verblijf?

A. Niet kunnen/willen accepteren dat er niets meer mogelijk is in Nederland

1. Zij hebben een procedure gevolgd die in veel gevallen jaren heeft geduurd. Zij hebben meegemaakt dat landgenoten onverwacht toch een verblijfsvergunning kregen, terwijl de gronden daartoe niet helder waren. Zij blijven hopen dat 'er nog wel een kans is'. Zij zijn niet alleen gevlucht of weggestuurd uit hun land, maar ook voor hun gevoelens, hebben daarbij hun angst en weerstand, de gedachte aan terugkeer buitengesloten. Nu dienen zij deze onder ogen te zien, het verlies te verwerken, verwachtingen bij te stellen, te accepteren dat er geen kansen in Nederland meer zijn en drastisch om te schakelen naar een andere (vaak armoediger en risicovoller) toekomst in hun eigen land. Zij hebben geen familie die daarbij als klankbord kan dienen, alleen vrienden die de situatie niet begrijpen of in een zelfde situatie zitten. Dat vraagt begeleiding en kost tijd...
2. Zij volgen een studie, willen hun diploma halen, zijn ingeburgerd in Nederland, hebben zich gehecht aan vrienden en landgenoten.

¹ **Alleenstaande** minderjarige asielzoekers

² International Organisation for Migration

B. Niet durven vertrekken

1. Een (groot) percentage jongeren komt uit landen waar oorlog of burgeroorlog was, hebben traumatische ervaringen die leidden tot hun vlucht. Sommigen hebben ouders, gezins- of familieleden voor hun ogen op beestachtige wijze zien vermoorden. De Nederlandse overheid heeft dat erkend (categoriale bescherming³). Nu is hun land echter veilig verklaard en dienen ze over hun angst heen te stappen en terug te keren (zie ook A1; rouwverwerking). Dat vereist begeleiding en contact met mensen in het land zelf. Dat proces vraagt tijd...
2. Anderen zijn door hun (vaak arme) familie gestuurd/afgevaardigd om in Nederland te studeren of geld te verdienen om op die manier de familie financieel te ondersteunen. De ouders/familie hebben daar vaak veel geld voor geleend en rekenen op resultaat. Schaamte om met lege handen terug te keren.

C. Niet kunnen vertrekken

1. Veel Ama's zijn Nederland binnengekomen met behulp van een (malafide) reisagent en/of met valse documenten die na aankomst zijn vernietigd. Zij kunnen zich niet identificeren, noch bij de Nederlandse autoriteit, noch bij hun eigen ambassade. Dit leidt ertoe dat grensdocumenten voor de reis niet kunnen worden verstrekt. Voor veel van deze jongeren is het verkrijgen van nieuwe legale documenten een langdurige en soms hopeloze zaak.
2. Sommige ex-AMA's hebben minderjarige broertjes of zusjes, of zelfs eigen kind(eren) die nog wel in de (minderjarigen-) opvang zitten. Zij willen niet vertrekken zonder hen en zijn te jong en onervaren om de verantwoordelijkheid voor deze kinderen op zich te nemen bij terugkeer.
3. In sommige landen (bijvoorbeeld Somalie) zijn tijdens oorlogen en geweld grote delen van de burgerregistratie vernietigd, in andere landen (bijvoorbeeld China) is een dergelijke registratie gebrekkig en is de afkomst van de persoon in kwestie niet meer te traceren door de eigen overheid. Documenten worden niet verstrekt
4. Een aantal landen laat slechts mondjesmaat hun onderdanen terugkeren of stellen grenzen aan het aantal terugkeerders per maand/kwartaal/jaar (Angola). Dit leidt tot lange wachttijden die kunnen oplopen tot 1,5 jaar.

Bovenstaande baart VVNL ernstig zorgen en ook de gemeente Lelystad vindt het ongewenst dat deze jongeren met onbekende bestemming 'verdwijnen' in de samenleving. Ook andere gemeenten kampen met deze problematiek. De Landelijke organisatie VluchtelingenWerk Nederland en de VNG hebben de landelijke politiek aangesproken op de ongewenste effecten. Vooralsnog blijft minister Verdonk bij haar besluit.

In een overleg bij de Gemeente, waarin de omvang van het probleem wordt besproken wordt afgesproken dat VVNL een inventarisatie⁴ doet en met voorstellen komt om te voorkomen dat deze jongeren uit beeld of op straat terecht komen.

Projectontwikkeling Lelystad:

VVNL inventariseert op verzoek van de gemeente Lelystad bestaande projecten voor deze doelgroep elders in Nederland en ontwikkelt daaruit een drietal projectvoorstellen. De voorstellen blijven enige tijd op de plank van de gemeente liggen totdat vlak voor kerst 2005 de eerste 3 (asiel-)uitgeprocedeerde ex-AMA's, van wie de voorzieningen door Nidos zijn stopgezet, aan de deur kloppen. Zeer schrijnend hebben zij met kerst geen leefgeld en geen geld voor onderdak.

³ Bijvoorbeeld Sierra Leone, Congo, Afghanistan

⁴ Zie bijlage

Met toestemming van de gemeente wordt een tijdelijke noodvoorziening gecreeerd. Betreffende jongeren blijken nog wel te voldoen aan de criteria voor noodopvang bij de Stichting de Spagaat (omdat er nog een 'reguliere' procedure loopt, zij het met een negatief perspectief op korte termijn); worden voorgedragen door VVNL en kunnen vanaf 1 februari geholpen worden door de Spagaat,.

In maart echter zijn ook de reguliere procedures met een negatief resultaat beëindigd en verblijven de jongeren illegaal in Nederland (Lelystad). Zij hebben onvoldoende inzicht of motivatie om iets te ondernemen en reageren met wanhoop of agressie op hun nieuwe situatie. Na een aantal indringende gesprekken bij VVNL erkennen zij dat terugkeer de enige openstaande optie is. Het terugkeerproject wordt accuut en na overleg met de wethouder en beleidsambtenaar verzoekt de gemeente project B verder uit te werken en voor te leggen aan het college.

Verdere uitwerking:

Actualisering doelgroep per 1 april 2006

De risicogroep wordt opnieuw geïnventariseerd. Zij zijn woonachtig in Lelystad, worden gefaseerd (tot oktober 2006) door COA/IND opgeroepen voor voorlichting over stopzetting voorzieningen. Zij worden juridisch begeleid door VVNL.

Het aantal is inmiddels gegroeid tot 48 jongeren.

Van deze 48 jongeren vallen er

25	onder de oude vreemdelingenwet (vertrektermijn)
23	onder de nieuwe wet (inmiddels > dan 18 jaar) en
6	worden in 2006 18 jaar (leefgeld stopt op die dag)

Van de 23 ex-AMA's die inmiddels (op 1/4/06) door de COA/IND zijn opgeroepen zijn 8 inmiddels vertrokken met onbekende bestemming (MOB). Dat is +/- 30%.

Prognose aantal deelnemers

Doelgroep:	48 personen ⁵ ,
MOB 30%	13 personen (zie boven)
Deelnemers terugkeer	30 personen

Hoewel het moeilijk is te voorspellen hoe de trajecten zullen lopen is het redelijk te veronderstellen dat ongeveer

- 5 een nieuwe procedure kunnen starten (terug naar opvang COA)
- 15 kiezen (uiteindelijk) voor terugkeer
- 10 vertraagde instroom: hebben vanwege nog lopende reguliere procedure tijdelijk nog recht op Noodopvang de Spagaat. Bij negatief resultaat alsnog instroom terugkeerproject*). Wellicht is het wenselijk deze jongeren direct in het terugkeerproject op te nemen als zij gemotiveerd zijn om terug te keren naar hun land van herkomst.

***) Dilemma: Noodopvang De Spagaat**

Tijdelijke opvang in de Spagaat lijkt een tijdelijke oplossing, maar heeft een aantal nadelen:

1. De capaciteit van de Spagaat is niet toereikend om zo'n groot aantal op te vangen
2. De jongeren verliezen, bij tijdelijke opvang in de Spagaat, hun huidige huurkamer en zijn dakloos als ook hun reguliere procedure met een negatief resultaat eindigt en zij de Spagaat moeten verlaten.
3. Het terugkeerproject voorziet niet in een huisvestingsvoorziening

Het terugkeerproject

⁵ Achtergrond bekend bij VVNL (vertrouwelijk)

Overgangsfase: Doel: contact in stand houden
 Terugkeerproject Doel: voorkomen zwerfgedrag, illegaliteit, terugkeer

Overgangsfase

Voorlichting en advies: De jongeren worden nu al door Nidos⁶, COA⁷ en VVNL voorgelicht over de reële kans op beëindiging van voorzieningen en aangespoord na te denken over de mogelijkheden van terugkeer, documenten aan te vragen en contact te zoeken met familie of vrienden in land van herkomst.

Humanitaire voorzieningen: Willen we, als de voorzieningen van het ministerie van Justitie daadwerkelijk worden stopgezet de jongeren niet uit het oog verliezen, dan is een overgangsfase gewenst.

Terugkeerproces	: terugkeer naar land van herkomst
Doel	: voorkomen zwerfgedrag, illegaliteit

1. Voorlichting over project aan client door Nidos bij stopzetting voorzieningen
2. Client meldt zichzelf bij VVNL, krijgt voorlichting
3. Wil terugkeren en maakt (met VVNL) een plan om te vertrekken
4. Onderneemt zelfstandig de benodigde stappen, wordt daarbij begeleid door VVNL
5. Wordt tot werkelijk vertrek gehuisvest (termijn niet te voorzien)
  - a. blijft op de locatie waar hij tot dan toe verbleef (huur wordt rechtstreeks overgemaakt aan verhuurder, client krijgt een wekelijks leefgeld (voorstel: COA-norm); zorgt voor zichzelf, wekelijks meldplicht
  - b. Wordt gehuisvest in een woning onder begeleiding (voorkomen misbruik, illegale inwoners)
6. Als client zich niet aan de afspraken houdt worden voorzieningen gestopt

Voorwaarden deelname:

Contact met en vertrouwen in de organisaties (personen) die het project uitvoeren

Actief meewerken

Toestemming info uit te wisselen met relevante instellingen zoals IOM en IND

Begeleidingskosten per deelnemer

Personeelskosten

1. Onderzoek en voorlichting	€ 70,00
2. plan en uitwerking	€ 105,00
3. Personeelskosten begeleiding,	€ 350,00
4. Bureaunkosten: uitbetaling, rapportage, registratie	€ 210,00

€ 735,00

Reiskosten en leges (ambassades)

€ 250,00

Totaal

€ 985,00

Voorzieningen deelnemers per maand

a. huur gemidd. per persoon per maand;	€ 225,00
leefgeld pm	€ 160,00
	€ 385,00

Begroting project: 30 deelnemers

⁶ Voogdijinstelling die verantwoordelijk is voor het welzijn van de AMA's (tot hun 18e jaar)

⁷ Centraal orgaan Opvang Asielzoekers

Begroting Terugkeerproject "De Trekvogel"				
Beleidskosten:	Per maand	per client	30 deeln.	
Personeel		€ 735	€ 22.050	
Reiskosten/leges		€ 250	€ 7.500	
Totaal				€ 29.550
Voorzieningen deelnemers tot 31-12-06				
Kamerhuur	€ 225	€ 2.025	€ 60.750	
leefgeld p/m	€ 160	€ 1.440	€ 43.200	
Totaal				€ 103.950
Totaal project 2006				€ 133.500

Partners	Waarom	Taken
VVNL:	Bekend met client Juridische begeleiding (vanaf asielprocedure in Lelystad), landen kennis, kennis en contact met doelgroep, samenwerking met en kennis van werkwijze a. Nidos b. lokale overheid c. Vreemdelingendienst, IND d. ambassades, e. IOM, terugkeerprojecten	Juridische ondersteuning Voorlichting Verwijzing Praktische begeleiding Registratie Rapportage Netwerk
Nidos:	Voorlichting en voorbereiding tijdens de opvang < 18 jaar	Overdracht
Gemeente:	Hoofdverantwoordelijke Uitkeringsinstantie Overleg VD,	Financiering project en voorzieningen, handhaving meldplicht,

Projecten elders in het land⁸

Een aantal Vluchtelingenwerkorganisaties startte, in samenwerking met hun gemeente en andere partners, projecten voor (intensieve) begeleiding bij terugkeer.

In de (evaluatie-)rapporten zijn een aantal waardevolle conclusies en aanbevelingen geformuleerd:

Conclusies Utrecht ⁹	Succes- en faalfactoren
<p>Terugkeer houdt tevens in rouw en verliesverwerking. Dat impliceert dat alle fasen van ontkenning, woede en onderhandeling doorlopen moeten kunnen worden voor de aanvaarding feit zal zijn. In een dubbele binding moet afscheid genomen worden van het leven hier, maar zullen ook de onverwerkte en ontvluchte rouw en verliezen uit het verleden opeens een plaats moeten krijgen. Dit leidt ertoe dat crisishulpverlening is geboden waarin het persoonlijk vermogen om een keuze te maken versterkt wordt. Een langdurige juridische procedure werkt als een roes waarin alle beslissingen vooruitgeschoven kunnen worden. Ex-AMA's uit deze roes halen, gaat vaak in tegen de wens van de persoon in kwestie en lijkt op gedwongen hulpverlening.</p>	<p>Succesfactoren: <u>Doorbreken van ontkenning zonder paniekgedrag te veroorzaken</u> (outreaching, laagdrempelig, objectief en deskundig) <u>Kennis van de doelgroep</u>; afstemming met juridische procedure, up-to-date kennis over landen van herkomst <u>Dossierkennis, vluchtverhaalanalyse</u> en overzicht van wat in Nederland gebeurd is. <u>Pullfactoren</u> afgestemd op het individu, in het land van herkomst. Pushfactoren contra-productief; <u>Een goede methodiek</u> en veranderingsgerichte aanpak dient niet te snel in te steken op het beslissingsmoment (vergelijk verslavingsproblematiek) betrokkene haakt af. Huiskamer en landenavonden bieden een vruchtbare omgeving om de belangstelling te wekken voor terugkeer en naar het idee dat er een toekomst ligt in het land van herkomst en niet in Nederland. <u>Samenwerking met ketenpartners</u> is essentieel. <u>Voorzieningen beëindigen</u> leidt tot paniecreacties en tot radicalisering van de jongeren, maar ook van de etnische integratiegemeenschap rondom hen. <u>Stempelplicht in stand houden</u> en hen niet uit beeld laten raken. Stempelplicht en ID-pas dragen ertoe bij dat jongeren gevoelig blijven voor structuur, orde en gezag.</p>
Conclusies Nijmegen ¹⁰	Succes- en faalfactoren

⁸ Utrecht, Nijmegen, Amsterdam..

⁹ 'Perspectief' Als de toekomst onzeker is (Ex-Amateam Stichting Vluchtelingenwerk Utrecht)

<p>Het bieden van een begeleidingstraject heeft nut: De jongeren zijn ontvankelijk voor begeleiding. Bewustwording verblijfssituatie en perspectief. Doorbreken taboe. Ook in latere instantie een beroep op het terugkeertraject.</p> <p>Effectief is een kortdurend intensief begeleidingstraject, waarna extensieve ondersteuning. Begeleidingstraject 2 a 3 maanden. Methodiek: zie succesfactoren</p> <p>Na de korte intensieve periode is voor langere duur extensieve begeleiding nodig om de jongere incidenteel te kunnen ondersteunen bij de vele stappen die hij gedurende lange tijd moet zetten om zijn traject te kunnen voltooien. Bij gebrek aan ondersteuning zullen de jongeren met zekereheid alsnog kiezen voor illegaliteit.</p> <p>Het beleid van IND is grillig en onvoorspelbaar. Tegenstrijdige signalen over toekomst. In tegenstelling tot aankondigingen toch voortzetting voorzieningen; later alsnog intrekking.</p> <p>Vaststellen realistisch perspectief Juridisch specialistisch onderzoek i.s.m. advocaat en andere deskundigen toetsen aan nieuwe ontwikkelingen. Beleid IND verandert veelvuldig. Eenduidigheid is niet aan de orde. Noodzakelijk middel.</p> <p>Ervaringen Terugkeertraject is niet eenvoudig en duurt lang. Traject technisch moeilijk tot zeer moeilijk. Verkrijgen documenten moeizaam en langdurig. IOM is bereidwillig maar heeft weinig tijd.</p>	<p>Succesfactoren: <u>Terugkeerperspectief:</u> uitgangspunt was en bleef terugkeer. Dit bleek te werken <u>Methodiek:</u> Planmatig, intensief, zakelijk, laagdrempelig, empathisch, confronterend en pro-actief, waarbij de informele en formele netwerken rondom de jongere intensief worden benut. <u>Juridische screening:</u> nodig om client te confronteren met zijn werkelijke situatie <u>Kennis sociale kaart:</u> Medewerking van o.a. IOM, is nodig om terugkeer te realiseren. Er is geïnvesteerd in het opbouwen van een netwerk.</p> <p>Faalfactoren: <u>Beperkte tijd:</u> zes maanden was te kort om terugkeer te realiseren <u>Bureaucratische en juridische hindernissen</u> maken terugkeer vaak onmogelijk <u>Instelling sommige clienten:</u> wie niet wil vertrekken, zal niet terugkeren vanwege het project</p> <p>Aanbevelingen: Biedt jongeren een kortdurend en intensief begeleidingstraject. In een periode van 2 a 3 maanden moet duidelijk worden welk perspectief haalbaar is. Samen met client zetten begeleiders een aantal belangrijke stappen om realisatie te bewerkstelligen (bezoek IOM en ambassade). Na intensief traject moeten clienten gedurende langere tijd, terwijl zij stap voor stap hun toekomstperspectief aan het realiseren zijn, daar waar nodig en incidenteel een beroep doen op de diensten van de trajectbegeleiders. Beschikbaarheid trajectbegeleiders: Procedures duren zeer lang en zijn allerminst eenvoudig. Inzet zo snel mogelijk investeren in de jongeren. Neiging om voor illegaliteit te kiezen is groot zodra verstrekkingen van Justitie worden stopgezet. Opvangbudget: Voor een kleine groep dient opvangbudget beschikbaar te zijn. Jongeren die tijdig en met volledige inzet zijn gestart met het realiseren van hun toekomstperspectief, maar buiten schuld nog niet hebben gerealiseerd op moment dat voorzieningen Justitie worden stopgezet. Intensieve en regelmatige samenwerking met IOM is noodzakelijk.</p>
--	---

¹⁰ Experiment Terugkeer Nijmeegse uitgeprocedeerde ex-AMA's (Evaluatierapport sept. 2003)

Het Gruttersdijk-project

'Op de kleintjes passen'

Ex-AMA project Stichting Vluchtelingenwerk Utrecht

In Nederland gekomen als Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers

- Met een tijdelijke en dus intrekbare verblijfstitel:

- Nog in procedure
- Voorbereiding op vertrekcentra / onderdaklocaties
- Dreigende keuze voor illegaliteit

- Met een duurzame verblijfstitel:

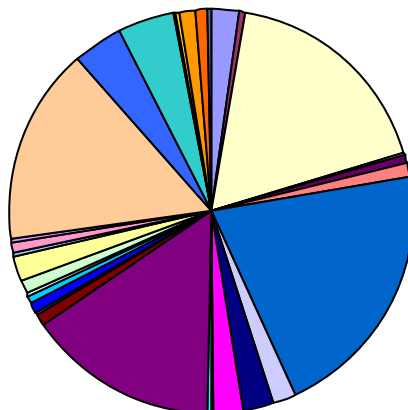
- Integratie van oorlogsjongeren

Jaaroverzicht 2005

Stichting Vluchtelingenwerk Utrecht

Januari 2006

Landencircel Gruttersdijk Augustus 2005

Afghanistan	Algerije	Angola	Bangladesh	Benin	Burundi
China	Congo	Eritrea	Ethiopie	Ghana	Guinee Bissau
Guinee	Irak	Iran	Ivoorkust	Jemen	Kosovo
Liberia	Mauretanie	Nigeria	Niger	Rwanda	Sierra Leone
Soedan	Somalie	Statenloos	Tadzjikistan	Togo	Tsjaad
Centraal Afrika					

I. Inleiding

Het afgelopen jaar is een veelbewogen jaar gebleken. De doelgroep groeide boven verwachting. Vooral de tweede generatie heeft ons in aanwas totaal verrast. Inmiddels klauteren en draven er 62 peuters rond bij het project!

We wonnen de prijs voor het beste Welzijnsproject van de gemeente Utrecht. Een panel van deskundigen, 400 Maatschappelijke organisaties en, niet te vergeten de *burgers* van Utrecht, verkozen het Gruttersdijk met overmacht.

Er kwam veel publiciteit op ons af en daarmee ook de politiek en een veelheid aan belangstelling vanuit andere steden en hele provincies. In het najaar kwam daar de Veiligheidsprijs van Utrecht bij, ditmaal met een panel uit vele geledingen van de samenleving en de belangstelling van heinde en ver, uit alle lagen van overheid, groeide aan.

Intussen daverde het project door. Het is altijd druk; er zijn altijd nieuwe punten die zich aandienen om voortvarend o te pakken. Het project leefgeldbeëindigingen van Justitie begon zich te ontvouwen. We hadden de handen vol aan het stabiel houden van de doelgroep en het bestrijden van de fouten die altijd insluipen bij een kersvers overheidsplan, aan het bureau tot stand gekomen. Laat ons zeggen dat wij dit jaar menig 'paarse krokodil' hebben aangetroffen.

Onder al die druk zagen wij tegelijkertijd een doelgroep die zich steeds soepeler begon te ontwikkelen. De etnische grenzen die ons altijd zulk een zorgen baarden, vloeien weg. Er wordt hard gewerkt en gestudeerd; er wordt gedroomd van mooie toekomstplannen maar er wordt ook geijverd om die wáár te maken. Het familievervangend netwerk, inclusief rolmodellen op thema's, is inspirerend actief.

In een groeiende openheid begint echter ook beter zichtbaar te worden waar de pijnplekken zich nog bevinden. De schuldproblematiek is in beeld gebracht en het is een verdeeld genoegen om die hierbij aan te bieden.

Laat ons overgaan tot het bieden van wat feiten.

II. De doelgroep in beeld

Op de voorzijde is de landencirkel te zien waarin per augustus 2005 in totaal 354 zijn opgenomen uit 31 verschillende landen. Gemiddeld komen er zo'n 125 tot 150 Ex-AMA's per week naar het project met hun hulpvragen. Duidelijk moge zijn dat het een veelkleurig en ruimdenkend wereldgebeuren geworden is! Maar de voertal is Nederlands en daar zijn we trots op.

Een eerste overzicht op kenmerken dit jaar, vertoonde de volgende verdeling.

Voorjaar 2005	Totaal <i>M+V</i>	Mannen	Vrouwen	Van wie Moeders	Plus Kinderen
Met verblijfsvergunning (integratie)	146	95	51	22	26
Nog in procedure (dreiging van illegaliteit)	190	124	66	22	28
Totaal	336	219	117	44	54

Herfst 2005	Deelnemers
Ex-AMA's	367
Kinderen	63
Totaal	430

We hebben hiermee onze doelstellingen ruimschoots overschreden. Wel is het met zo'n grote doelgroep belangrijk geworden om het team snel te gaan versterken.

Moeders met kinderen

Een punt van zorg vormen de kinderen als meervoudige risicogroep.

Risicofactoren voor 63 kinderen	
1	Tweede generatie oorlogsjeugd
2	Tweede generatie slachtoffers sexueel geweld in de jeugd
3	Tweede generatie allochtoon
4	Kinderen van alleenstaande tienermoeders

We hebben daarom een aanvraag ingediend bij het ministerie SZW om extra hulpverlening te kunnen bieden. De doelgroep bleek echter niet geheel te voldoen aan de criteria. Uiteindelijk is de gemeente Utrecht bereid bevonden om per 2006 extra middelen voor een extra werkracht ter beschikking te stellen. Hiermee kunnen we gericht gaan werken vanuit het project op de kinderen en het systeem dat ze met de moeder vormen.

III. Activiteiten

Klein WK Jeugdvoetbal

Een absoluut hoogtepunt van het jaar vormde het klein WK Jeugdvoetbal dat wij tijdens het groot WK Jeugdvoetbal in Utrecht organiseerden. Het werd een evenement waarbij zeker 200 mensen actief werden.

Eindstand t/m 5 Overigen	Team Land	Ex-AMA Project	Veld 42	Sudenten Vereniging Utrecht	Bureau Nieuwkomers Amersfoort
1	Turkije		X		
2	Soedan	X			
3	Africa United	X			
4	Nederland			X	
5 (Fair Play)	Angola	X			
6	Guinee	X			
7	Sierra Leone	X			
8	Ned. Antillen				X
9	Armenië		X		
10	Somalië	X			
11	China (2 ^e gener.)		X		

De vele meewerkende instellingen zorgden voor een breed beeld waarbij integratie jongeren in verschillende fasen met elkaar in aanraking kwamen.

Na afloop werd de wedstrijd Nederland-Nigeria, met onze doelgroep tussen de Hollanders in, op het grote scherm bij het stadion bekeken. Het moge duidelijk zijn dat onze doelgroep ervoor koos om Beautiful Black Nigeria te steunen, tot grote vrolijkheid van de Hollandse aanhang.

Vlaggen schilderen

De Ex-AMA meisjes werden bij het Klein WK Utrecht betrokken doordat zij landenvlaggen mochten schilderen voor hun 'eigen' land, maar ook voor andere landen. We hebben daartoe juist beschadigde meisjes uitgenodigd die aan lange tafels een onverwacht moment van ontspanning en samenzijn konden ervaren.

Naar de wedstrijd Argentinië–Nigeria

We hadden van ConneXXion 30 kaarten aangeboden gekregen voor de halve finale WK Jeugdvoetbalwedstrijd Argentinië-Nigeria in Utrecht. Met een bus met daarin medewerkers van ConneXXion konden zo 30 jongens iets meemaken waar ze anders alleen van konden dromen. Een wereldwedstrijd LIVE.

Zaterdag basketbal en boksen

Iedere zaterdag wordt er basketbal gespeeld en gebokst in een kleine gezellige sportzaal in Welgelegen. Dit gebeurt *met muziek*. Een groep van 20 – 25 jongens is hierbij actief. De aanlooperperiode en mid-term crisis lieten veel gedragsproblemen zien. Per september 2005 is de groep zover dat ze nu op zaterdag in hetzelfde zaaltje in spelverband trainen met een groepje Utrechtse studenten.

Bowlen met de Kamer

Een jongere versie van genootschappen als Rotary en LIONS, heeft een aantal Ex-AMA's een bowling middag aangeboden. Ook dit was een evenement de Nederlandse aanbieders zelf ook aan deelnamen. Ook dit was een bezigheid waar onze jongeren tot dan toe allen maar van hadden kunnen dromen, *Bowlen!!!!*

Wereldse Spelen

Veld 42 heeft een aantal van onze jongeren uitgenodigd om deel te nemen aan een dag 'Wereldse Spelen', een soort meerkamp met pretaspecten in Amersfoort. Sumo-worstelen in opblaaspakken; kracht en behendigheid spelen in alle mogelijke varianten maakten deel hiervan uit.

Ramadanmaaltijd

Dit jaar hebben we voor het eerst een Ramadanmaaltijd georganiseerd op het project. Omdat de Afrikaanse jongeren deels een zeer vrijzinnige Islam betrachten, was dit evenement vooral ontspannen en bindend en maar zijdelings religieus verbonden.

Dinsdagavondopenstelling

Iedere dinsdag zijn we wat langer open om ook jongeren die werken, studeren of stage lopen een kans te geven op het project langs te komen. Er wordt dan verse soep gekookt met stokbrood en de sfeer is rustig en ontspannen als een jongere een gesprek met een hulpverlener wil.

Winterfeest met eigen songs of sorrow

In december organiseerden wij een winterfeest in trendy discotheek STORM, gelegen in hartje Utrecht. STORM was bereid gebleken om de discotheek, de commercieel niet meer interessante uren tot 23 uur, aan ons af te staan. Het winterfeest stond in het kader van 'In the Spotlight' en bood gelegenheid tot het zingen of rappen van eigen songs. Meerdere jongeren blijken hun verdriet te verwerken door het schrijven van teksten. Het betreft hier indrukwekkende verwerkingsprocessen over oorlog, dood en liefde, vrede, asielzoeker zijn, gevoelens van outcast, twijfel, zwart zijn, enzovoort.

Informatie overheidsbeleid

Binnen het kader van het overheidsproject leefgeldbeëindigingen zijn informatieavonden georganiseerd om jongeren groepsgewijs te informeren.

Naar de IND in Zwolle

Een chaos in het verkrijgen van identiteitsdocumenten heeft geleid tot het groepsgewijs naar de IND in Zwolle gaan om de benodigde formaliteiten daar af te handelen. Deze groepsgewijze aanpak bleek veel angst weg te nemen en uitstelgedrag te pareren.

Het Nut van Activiteiten 2005

Dit jaar zijn er veel activiteiten geweest, maar zij waren ook nodig om eenheid in de doelgroep te brengen en om de doelgroep te kunnen observeren en beter te leren begrijpen wat er speelt.

IV. Illegaliteit voorkomen

Sluitende aanpak n 2005	
Verblijfsvergunning gekregen	20
Verblijfsvergunning na eerder uitgeprocedeerd	3
Vrijwillige terugkeer deelnemers	5
Vrijwillige terugkeer vrienden	2
Vrijwillige terugkeer in voorbereiding	6
Totaal	36

Verblijfsvergunning verkregen

In 2005 verkregen maar liefst 23 Ex-AMA's alsnog een verblijfsvergunning. Hier moet hard voor gewerkt worden, want het beleid is restrictief. Dit betekent bewijsmateriaal verzamelen, jurisprudentie uitzoeken, advocaten ondersteunen, rapporten over landen lezen en, natuurlijk, jongeren zelf spreken.

De spanning is groot en de angsten moeten opgevangen worden in en begeleidingsstructuur. Juist de jongeren die de verblijfsvergunning kregen hadden immers recht te vrezen, zoals door die uiteindelijk verstrekte verblijfsvergunning ook bewezen bleek.

Drie van deze jongeren waren ooit geheel uitgeprocedeerd maar in onze begeleiding zagen wij dat het onrecht was aangedaan. Van nog een overige **ruim 40** van dit soort jongeren lopen kansrijke tweede aanvragen nog.

Slachtoffers vrouwenhandel

Drie meisjes kregen na vele jaren wachten alsnog erkenning voor de gruwel die zij doormaakten. Zij werden als AMA slachtoffer in 1999, 2001 en 2002. Zij deden in 2005 aangifte van vrouwenhandel met gedwongen jeugdprostitutie in Nederland. De begeleiding van deze meisjes is intensief, want praten over wat ze meemaakten is extreem moeilijk voor ze. Uitzendingen van de Ochtenden en Opsporing Verzocht (website links in bijlage) schetsen goed waar wij in de praktijk mee werken.

Veel meer cases zijn n in opbouw naar hun 'coming out', maar angst en schaamte vergen hun tijd om plaats te kunnen maken voor een meer actieve reactie. In ieder geval wordt steeds duidelijker wat een grove handel er op grote schaal heeft plaats gevonden in deze kinderen. Soms stáát het gewoon in de dossiers, hebben de kinderen direct bij aankomst verteld wat er met hen gebeurd is, maar gen autoriteit die zich tot op de dag van vandaag daarom had bekommerd.

Op dit moment wachten twee meisjes op de erkenning van hun aangifte in de vorm van toekenning van een verblijfsvergunning. Met 5 anderen zijn we nog in voorfase, maar bij twee lijkt het erop dat ze gaan dissociëren als ze moeten praten, dus het is moeilijk om dit soort slachtoffers veilig te stellen. Nu we weten waar we op moeten letten in dossiers, komen de slachtoffers steeds meer in beeld. We gaan er van uit dat we er het komende jaar nog meer in begeleiding tegen zullen komen. Handel in meisjes, kinderen, voor prostitutie, met opsluiting en geweld *in Nederland*, lijkt in de voor ons nu vooral zichtbare jaren 1999-2002 endemisch te zijn geweest.

Vrijwillige terugkeer

In 2005 keerden 5 projectjongeren al vrijwillig terug, naar Guinee en Angola. Een jongen uit Angola bracht twee vrienden mee naar het project. Eén van die jongens was de vaste vriend van een Angolese tienermoeder binnen ons project. Dit meisje en hun kind zullen dit voorjaar volgen. De broer van één van de jongens van het drietal is ook cliënt bij ons en volgt zomer 2006, zodat hij zijn school nog af kan maken.

Kortom, het recht doen aan groepen en het 'volgen van de lijnen' is nuttig als het om terugkeer gaat. Het meisje komt één maal per week bij ons bellen naar Angola en zo houden we de motivatie en informatie bij. Natuurlijk is di alles hoogintensief werken. De maanden vóór terugkeerders vertrekken zijn ze hoog arbeidsintensief.

V. Probleemgroepen en ketenaanpak.

We hebben dit jaar met name regelmatig overleg gehad met Altrecht, GG & GD, Verslavingszorg, Stichting tegen Vrouwenhandel en de Vrouwenopvang over individuele cases en bijzondere psychische problematiek gezien bij groepen.

Er veelvuldig contacten geweest met Zedenpolitie en Vreemdelingenpolitie. Het Landelijk Expertisecentrum Mensenhandel (IND en politie) is ook langs geweest om een gezamenlijke aanpak uit te zetten. Het LEM is wel degelijk bereid om alsnog serieus naar verwaarloosde dossiers te kijken. Ook de Nationaal Rapporteur Mensenhandel spraken wij bij het ministerie van Justitie in Den Haag.

Er is regelmatig overleg met COA en NIDOS en ook de IND is op het project langs geweest.

De instellingen in de stad beginnen ons te bellen als ze met een zwervende of verwarde Ex-AMA worden geconfronteerd waarbij ze expertise missen. We zijn veelvuldig langs gegaan bij Stichting Goud, het Zorgcoördinatieteam (psychiatrie voor daklozen en bemoeizorg) en het Crisisteam van Altrecht.

VI. Niet alles Kommer en Kwel, want volop werk en studie

In zo'n rapportage lijkt het al gauw of er alleen maar problemen zijn en alles zwaar op de hand en somber is. Maar er is ook een andere werkelijkheid.

De 3 slachtoffers vrouwenhandel die alsnog verblijfsvergunning kregen? Te *trappelen* staan ze, om nu ofwel direct gebruik te maken van hun werkvergunning en een 'normale' baan te hebben, ofwel om versneld een opleidingsgat te dichten en daarin naar opbouw en herstel te werken.

De jongen die opeens die niet meer gedroomde verblijfsvergunning kreeg? Per september stroomde hij bij de schakelklas HBO in.

Er wordt druk ge-MBO-ed bij ons. Administratie, handel en zorg zijn bij de meisjes favoriet. Bij de jongens zien we meer diversiteit in keuzes, maar ICT blijft een trekker.

Indicatief voor de achterstand die deze jongeren moeten overbruggen en hun motivatie, is de grote instroom die we kennen bij de zogenoemde geïntegreerde trajecten, daar wordt extra Nederlands geboden naast het gewone MBO curriculum.

We hebben een vacaturebank ontwikkeld die we wekelijks bijhouden met het aanbod van uitzendbureaus en alle geschikte advertenties die we knippen uit de 'lokaaltjes'. Direct na de toegangsdeur tot de huiskamer hangt de vacaturebank en jongeren komen er speciaal voor.

Sommige jongeren moeten intensief begeleid worden bij het zoeken naar werk. Als een jongere een lage frustratietolerantie heeft, moet er bij de huidige arbeidsmarkt goed begeleid worden om uitval te voorkomen.

Een aardige steekproef zagen we bij het onderzoek Schulden, dat in bijlage meegeleverd wordt. Immers, 26 van de 40 jongeren hadden een verblijfsvergunning en 15 jongeren werkten. Dat betekent dat bijvoorbeeld van deze groep 58% werkt.

VII. Slotsom

Het is een druk jaar geweest met veel enerverende gebeurtenissen. Het project heeft bevestigd dat het een cruciale positie in neemt waar eerst 'niets' was. De doelstellingen zijn overtroffen, maar tegelijk is daarmee duidelijk geworden hoe groot hulpvraag en noodzaak van hulp zijn. Een eerste stuk 'Schulden, een Piramide van Ex-AMA problematiek' gaat hierbij. We verwachten dat er veel belangstelling voor zal zijn, onder andere uit de steden en provincies op de volgende pagina n bijlage I. We zullen graag volgend jaar willen berichten wat we dan ontwikkeld hebben aan methodische aanpak. Zoals we ook hopen dat we met ons project aan de Rijksoverheid kunnen laten zien dat resultaten boeken kan, en al zeker niet afgedwongen hoeft.

Bijlage I

**Steden/provincies die belangstelling hebben
tot overname en implementatie Methodiek Perspectief**

		Gemeente Provincie	VVN	Training Gevolgd	Project Bezocht	Methodiek Opgestuurd
1	Alkmaar	X				
2	Amsterdam	X	X	X	X	X
3	Breda		X			
4	Den Haag	X	X	X	X	X
5	Deventer	X	X			
6	Enschede	X	X	X	X	X
7	Friesland	X	X			X
8	Groningen	X	X			X
9	Heerlen	X				X
10	Leiden	X	X			X
11	Lelystad		X			X
12	Nijmegen	X	X	X	X	X
13	Overijssel	X			X	
14	Rotterdam	X			X	
15	Tilburg	X	X		X	X
16	Wageningen	X				

Bijlage II

Overzicht Media 2005

Kleur	Medium
Groen	Radio
Wit	Krant
Geel	Vakblad
Blauw	Internet
Paars	Politiek
Oranje	T.V.

Zie ook volgende pagina

Datum	Medium	Naam	Titel/Thema
* 15 juni 2005	Radio 1	VARA De Ochtenden	Het Onderzoek; interview met Wethouder Spekman over leefgeld beëindigen Ex-AMA's en alternatief van project Perspectief
* 22 juni 2005	Radio 1	VARA De Ochtenden	Item over project Perspectief
2 juli 2005	Krant	De Volkskrant	Justitie wil af van Jonge Asielzoekers
2 juli 2005	Krant	Utrechts Nieuwsblad	Utrecht bezorgd om Jonge Asielzoekers
2 juli 2005	Internet	Nu.nl	Justitie zet leefgeld jonge asielzoekers stop
* 4 juli 2005	Krant	De Volkskrant	Dit plan leidt tot overlast, criminaliteit en hoge kosten
* 4 juli 2005	Krant	Utrechts Nieuwsblad	Geen Leefgeld voor uitgeprocedeerde jongeren
4 juli 2005	Krant	De Limburger	Geen geld voor jonge asielzoeker
* 4 juli 2005	Krant	Spits	Toelage asielzoeker stopgezet
* 4 juli 2005	Radio	Met het Oog op Morgen	Interview Hans Spekman
* 5 juli 2005	Radio 1	Radio 1 Journaal	Item over Project Perspectief
* 6 juli 2005		Parlementaire Nieuwsbrief	Vierduizend Jongeren de illegaliteit in?
* 8 juli 2005	Krant	De Volkskrant	Bang om als zwerver te eindigen
Juli 2005	Krant	Rotterdams Dagblad	Rotterdam krijgt er honderden illegalen bij
* 10 juli 2005	Radio	IKON De Andere Wereld van Zondagmorgen	http://www.ikonrtv.nl/daw/daw/index.asp?old=2227 'Alleen op Straat' Item over Project Perspectief
* Sept. 2005	Krant	De Rode Krant	Speciale Editie Prinsjesdag PVDA Krant: Hulp aan Jonge Asielzoekers
* 11 nov. 2005	TV	Twee Vandaag	http://www.tweevandaag.nl/index.php?module=PX_Story&func=view&cid=2&sid=30064 Verdonk negeert succesvol Ex-AMA project in Utrecht
* 10 nov. 2005	Radio 1	EO De Ochtenden	Chinese Ex-AMA moeders dreigen hun kinderen achter te laten
* 24 nov. 2005	Radio 1	EO De Ochtenden	Mensenhandel en AMA's
* Nov. 2005	Krant	Ons Utrecht	Ex-AMA project 'Op de Kleintejs Passen' wint Veiligheidsprijs Utrecht
* 5 – 7 en 11 dec. 2005	T.V.	Utopics RTV Utrecht	Utrechts Ex-AMA Project wint Veiligheidsprijs Utrecht

* 7 dec. .2005	Krant	NRC	http://archieff.nrc.nl/?modus=l&text=Froukje&hit=6&set=2 "Jaag ze niet de illegaliteit in"
* 15 dec. 2005	Internet	MIKADO; Kenniscentrum Interculturele Geestelijke Gezondheidszorg	http://www.mikado-ggz.nl/artikel.php?artikel_id=464 Pessimisme en Optimisme in de AMA -opvang
* Dec.2005	Krant	Stadsblad	Ex-AMa project 'Op de Kleintjes passen'.
20 dec. 2005	T.V.	Opsporing Verzocht	Mensenhandel Breda http://www.opsporingverzocht.nl/index.asp?ID=0
* Begin 2006	Tijdschr.	Phaxx; kwartaaltijdschrift voor de gezondheidszorg in brede zin voor asielzoekers, vluchtelingen en illegalen	Vluchtelingenvrouwen en gedwongen prostitutie; Angst, schaamte en taboes

De met een * gemerkte items hadden direct te maken met het project of verwezen direct naar wat inmiddels de Utrechtse aanpak is gaan heten. De belangstelling van de media ging vooral ook uit naar gesprekken met cliënten. De vraag is dan "Wat betekent het voor jou?" De schaamte en het verdriet onder de jongeren is echter groot, waardoor maar weinigen bereid gevonden werden om te vertellen over hun angsten. Toch werkten voor de Volkskrant, De Ochtenden, Radio 1 Journaal en het IKON programma telkens jongeren mee. Alle respect voor de journalistiek, want er werd uitgebreid research gedaan en na de vele voorgesprekken is een zinvolle selectie gemaakt om publiek te brengen.